

MAT

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDVI

MACROECONOMIC ANALYSES AND TRENDS

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDVI

Broj 200, jun 2011.

Beograd, 5. jul 2011.

Makroekonomski pregled

Dinamika glavnih privrednih tokova bila je u maju divergentna

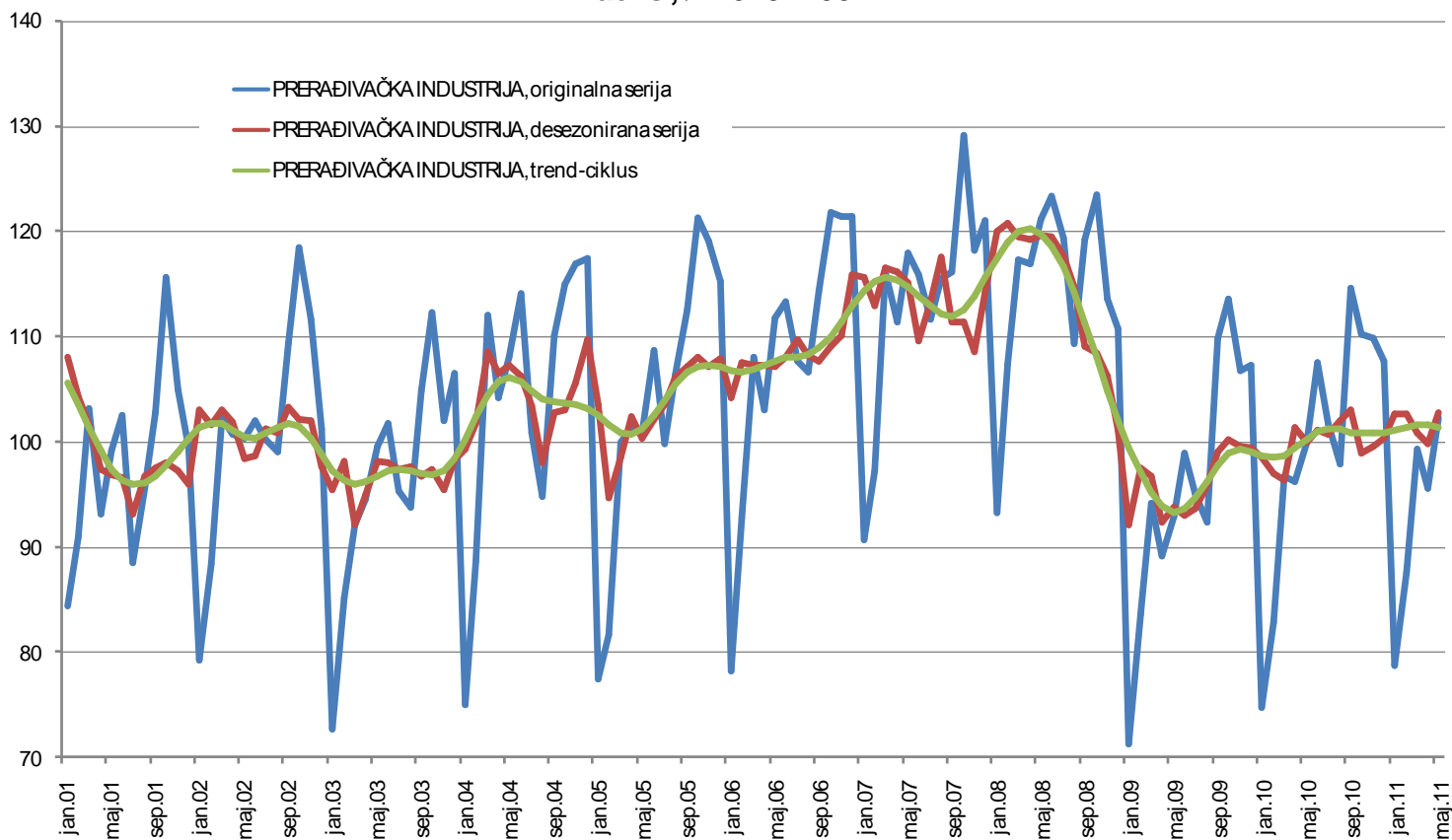
- ✓ Rezultati **industrijske proizvodnje** u maju 2011. bolji nego u aprilu.
 - Ukupna industrijska proizvodnja: međugodišnja mesečna stopa rasta 6,8%, desezonirani indeks veći nego u aprilu za 3,5%, kumulativni godišnji porast 5,1%.
 - Ključni doprinos sektora elektroprivrede (međugodišnjim porast u maju 19%) i rudarstva (32%).
 - Rast prerađivačke industrije znatno skromniji: samo nadoknadio pad iz marta i aprila ove godine (derivati, prehrambeni proizvodi, piće). Međugodišnji porast u maju izneo 2,6%, a desezonirani porast 3%.
- ✓ **Inflacija** je počela da se smanjuje.
 - Potrošačke cene manje intenzivan rast (0,4%) nego u prethodnim mesecima (u proseku po 1,6% mesečno),
 - Godišnja stopa inflacije u aprilu od 14,1% verovatno predstavlja maksimalnu stopu u ovoj godini; u maju je iznela 13,4%.

- ✓ Na području **spoljnotrgovinske razmene** potvrđuju se negativne tendencije.
 - Usporen rast uvoza (kapitalni proizvodi, trajni potrošni proizvodi, intermedijarni proizvodi)
 - Izvoz ozbiljno opao (žitarice, gvožđe i čelik)
 - Najveći robni deficit najveći još od prvog kvartala 2009.
- ✓ I dalje se obrušavaju **promet i potrošnja**.
 - Međugodišnja stopa vrednosti prometa u trgovini na malo u maju je i nominalno negativna (pad za 5,3%), realni pad iznosi svih 16%.
- ✓ I realne **zarade** i dalje opadaju.
 - U periodu januar-maj prosečne zarade bile su manje nego u istom prošlogodišnjem periodu za 3,1% a masa zarada za 5,5%; u samom maju međugodišnji pad je produbljen na 6,8% i 8% respektivno.

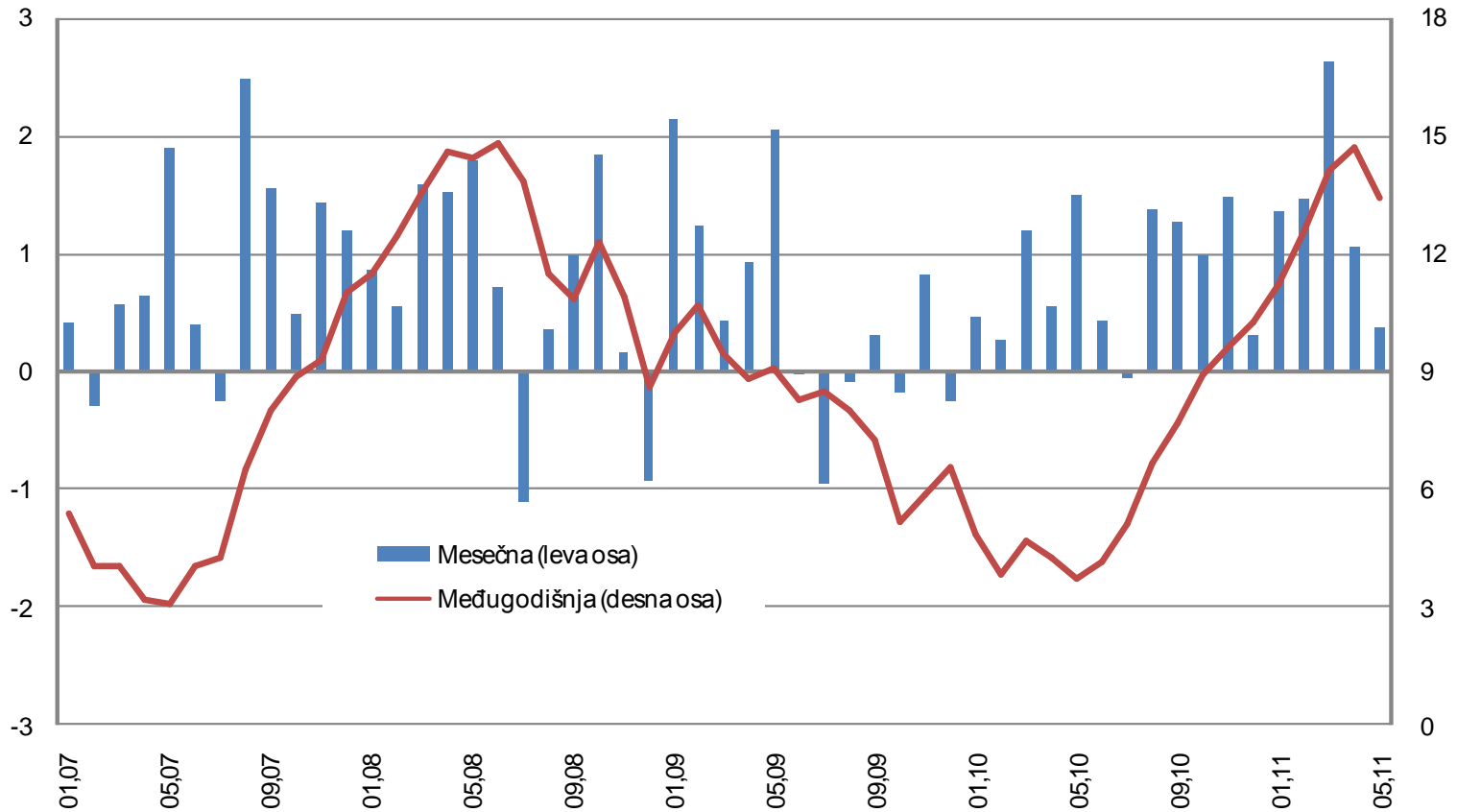

PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA 2001-2011.
indeksi, Ø 2010=100

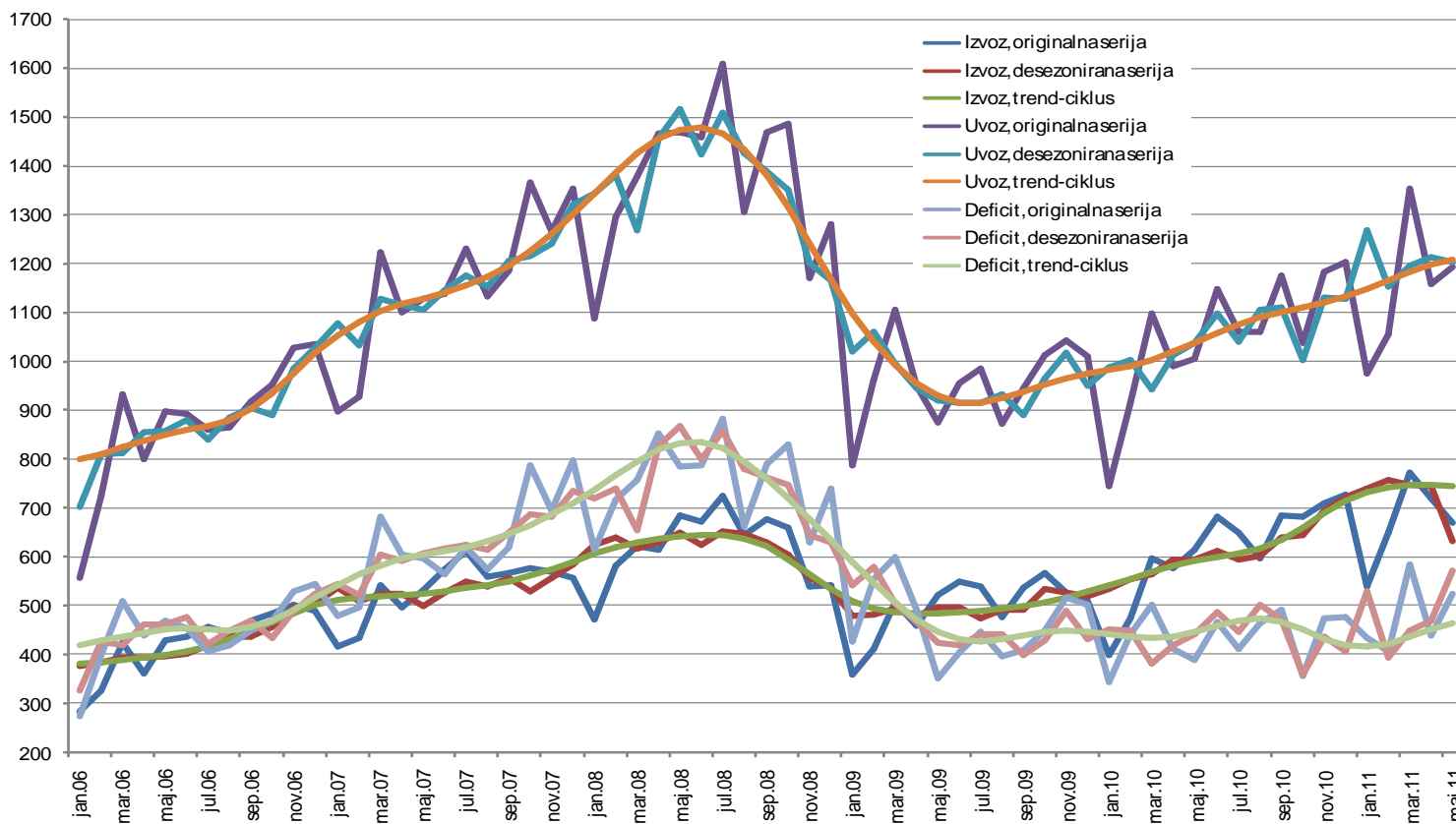

INFLACIJA U SRBIJI 2007–2011 (%)

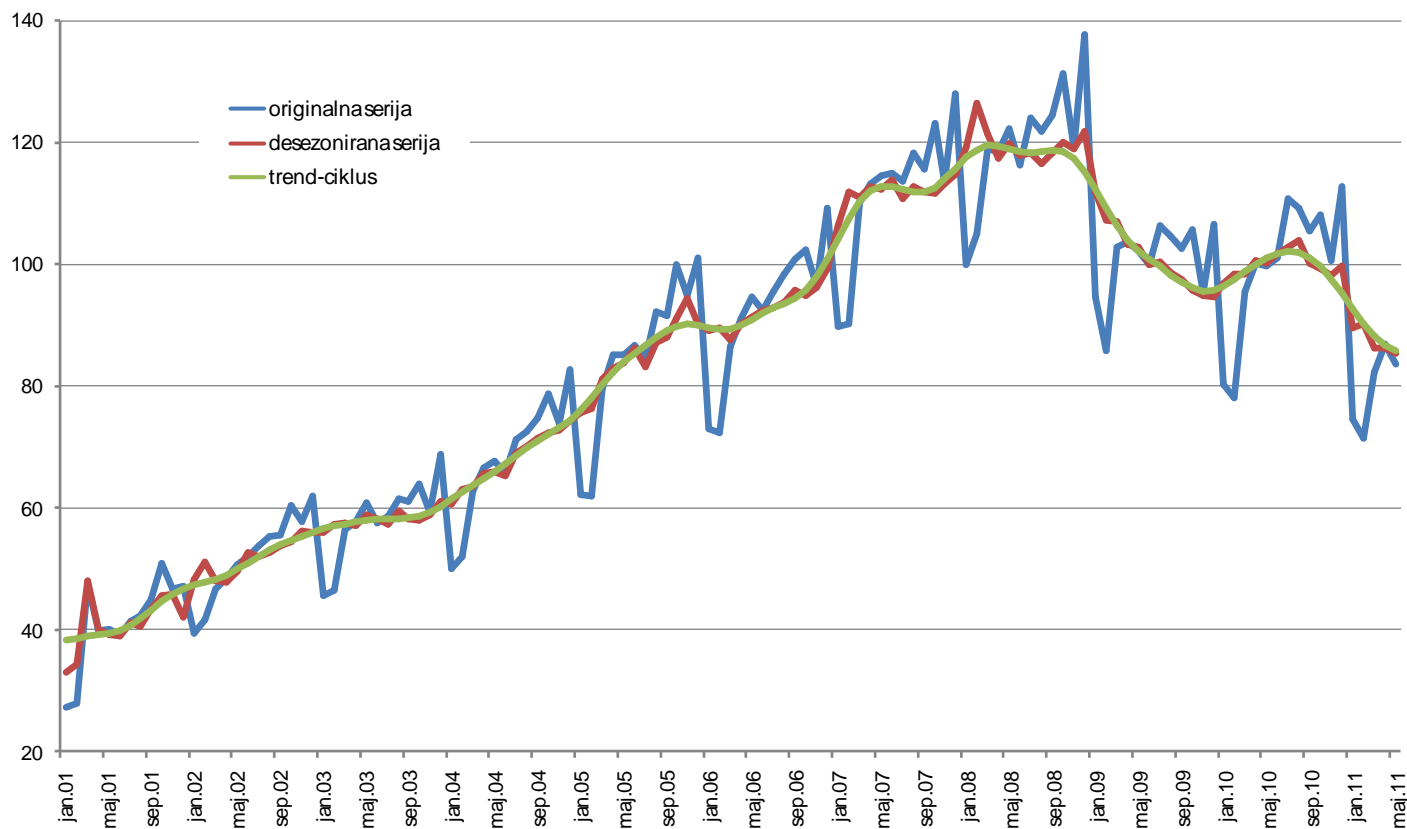

SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMENA SRBIJE 2006–2011. U MILIONIMA EVRA

PROMET ROBE U TRGOVINI NA MALO 2001-2011. STALNE CENE, Ø2010=100

Analize

Promene u stepenu razvijenosti u Srbiji po okruzima i gradovima – istorijski osvrt

- ✓ Sedamdesetih i osamdesetih industrijalizacija i realna deprecijacija omogućavala smanjenje regionalnih razlika, dok u poslednjoj deceniji razlike ponovo rastu.

Izazovi u procesu poboljšanja kvaliteta bilansne aktive bankarskog sektora

- ✓ Loši plasmani se gomilaju a ne otpisuju se, ovakva praksa predstavlja kumuliranje rizika; regulatorni okvir u Srbiji (otpis potraživanja i prodaja problematičnog portfolija) ne podstiče eliminisanje loših plasmana.

Ekonomska politika

Usvojen je zakon o fiskalnoj decentralizaciji

- ✓ Načelno, fiskalna decentralizacija je nužna posledica reforme javnog sektora, ali nije najvažnija ili najurgentnija.
- ✓ Bilo bi dobro da fiskalna decentralizacija predstavlja uvod u reforme: decentralizacija sada ne ostavlja mogućnost status quo-a, pa će se već pri donošenju rebalansa izvršna vlast suočiti sa nužnim prilagođavanjima i reformskim koracima.

Napomena o tretmanu statističkih rezultata

- ✓ Metodi zvanične „analize“ statističkih podataka prilično selektivni:
 - Za ocenu industrijske proizvodnje koriste se međugodišnji mesečni podaci
 - Za ocenu izvoza koriste se kumulativni podaci
 - Za ocenu zaposlenosti se koriste tekuća kretanja iz meseca u mesec
- Kritikovani smo za ranije analitičke ocene i rečeno je da se veruje samo statistici – da li se sada statističkim podacima navlači politički okvir?

Evropski primeri i njihova primena kod nas

- ✓ Novi „biser“ regulatornih tela (RATEL) – Povećanje cena kao uslov za konkurenciju u telefoniji.
- ✓ Pogrešni su kriterijumi za utvrđivanje cena i monopolskog položaja.
 - Svaki „troškovni model“ vrlo fluidna kategorija
 - Kriterijum za monopolsku poziciju je zloupotreba pozicije u pogledu učešća radi održavanja visokih cena – ne i niskih cena
 - Cela stvar je u najmanju ruku veoma kontraverzna, postavlja se pitanje pristupa, pa i motiva.
- ✓ Cela stvar je u najmanju ruku veoma kontraverzna, postavlja se pitanje pristupa, pa i motiva.
- ✓ Ima i drugih primera: taksi prevoz, RRA, Komisiju za zaštitu konkurencije, Hasap standardi, lične karte i pasoši, računi u inostranstvu, porez na akcije za male akcionare...

Promena regulatornih uslova hipotekarnih stambenih kredita

- ✓ Snažna reakcija na nove mere NBS.
- ✓ Sistem je bio naklonjen prometu novih stanova:
 - Institucionalni ambijent nepovoljan (neuknjiženi stanovi).
 - Nacionalna korporacija za osiguranje stambenih kredita i Vladine podsticajne mere su favorizovali nove stanove.
- ✓ Potencijalne deprecijacije dinara i promene cene stanova predstavljaju snažne izvore rizika.

MAT

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDVI

MACROECONOMIC ANALYSES AND TRENDS

MAKROEKONOMSKE ANALIZE I TRENDVI

Broj 200, jun 2011.

Beograd, 5. jul 2011.